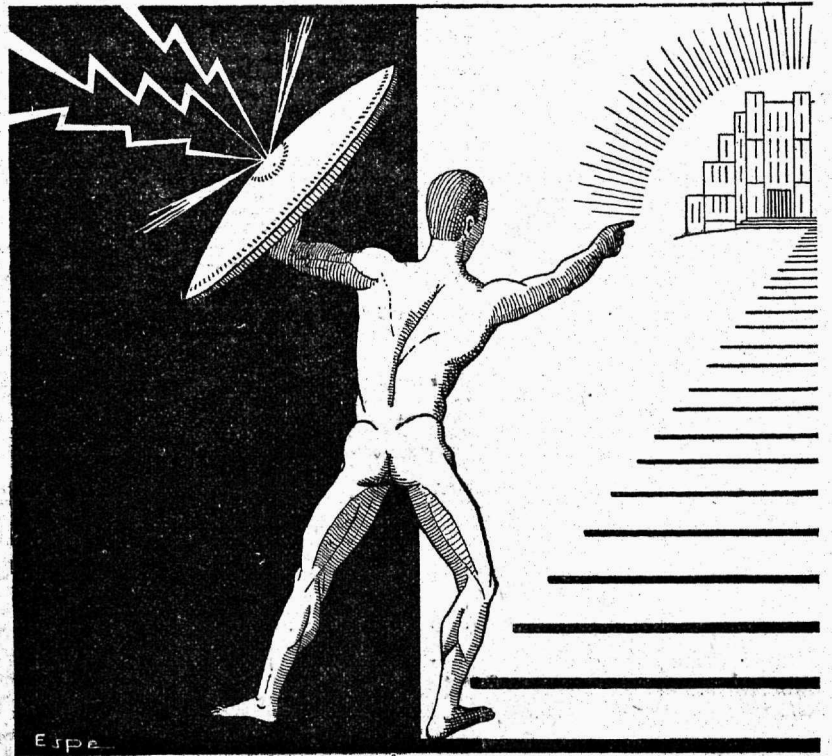
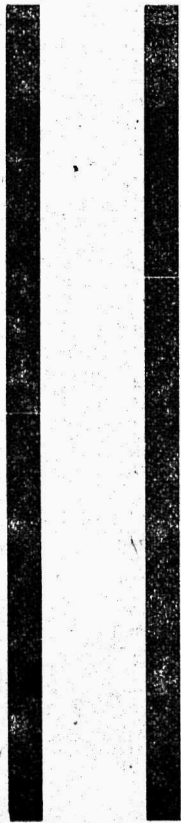

KINDLUSTUS- TUSELEHT

LOODUSE KULDRAAMAT

II seeria valitud kirjandust noorsoole.

Tellimistingimused: Terve komplekt — 25 kr. tasumisel sularahas, 27 kr. tasumisel osakaupa (5 kr. tellimise allkirjutamisel ja 22 kr. osakaupa 5 kuu jooksul). Raamatukogukoode ä 40 a., paberköide ä 50 s. Üksiku raamatu hind 2 kr. 70 s.

K. MICHAELIS: BIBI SUUR REIS

Mullusest sarjast kõigile noortele lugejale nii armsaks saanud väike Bibi jätkab tänava oma reiseiseldusi, siirdudes seekord juba väljapoole kodumaa piiridest. Bibi päikesepaiselne iseloom võidab talle järjest sõpra juurde, kelle hulka võib kindlasti arvata ka tänasvusi „Kuldraamatn“ tugejaid.

S. LAGERLÖF: NILS HOLGERSSONI IMELIK TEEKOND LÄBI ROOTSI KAHES ANDES.

See on S. Lagerlöfi parim noorsooraamat, millest hoovab südameilku armastust kauni kodumaa ja rahva vastu. Vaimukalt jutustab kirjanik kõigest, mida nägi ja kuulis väike Nils hane seljas läbi Rootsi rannate.

S. BRÓDY: EGERI VAHVAD ÕPPURID

See on lugu noortest poisist, kes koolist lahkudes elavad üle hulga seiklusi ja hädasid. Nad lähevad vahatahtlikena võitlema kodumaa parema tuleviku eest. Teos paelub algusest lõpuni ja tutvustab lugejaid ungari rahva tüüpidega ning kommetega.

M. M. DODGE: HÕBEUISUD

„Hõbeuisud“ on meeldiv lugu Hans Brinkerist, ta õest Greetellast ja nende puudusega võitlevast emast, kes poja püsivuse ja tahtejõu tõttu pääseb hallale oknale. Teoses leidub rohkesti virgutavat ja õhustavat, mida autor osanud esitada huvitavalt ja kaasajakavalt.

SVEN HEDIN: SEIKLUSED TIIBETIS

Tiibeti meitsitud pärimaustused, loomad oma vanaaegsete, kummaliste uskumustega kultuurist veel vallutamata looduses, — kõige sellega tutvub lugeja selles põnevas reisikirjelduses kuulsaima maailmaränduri sõjast.

KARL MAY: WINNETOU

Indiaanlaste romantika on alati olnud lähedane noorte südamele: just noori liigutab kõige enam õilsameelse ning julge loodusrahva võitlus olemasolu eest. Seisavad ju noored loodusele hulga lähemal kui vanem põlv. Kui vapra Winnetou ja ta punanahksete kaaslaste seiklusi jutustab selline meister kui Karl May, siis pole kahtlust, et eestigi pojad naelavad selle teose lehekülgi sõrvi silmi.

R. HAGGARD: MADALMAADE VABADUSVÕITLUS

Kulgi Hollandi vabadusvõitlus leidis aset mitme sajandi eest ja võrreldes meie vabadussõjaga teostus hoopis erinevate abinõudega, saatis rahvas ka siis välja oma parimad pojad ega pörganud tagasi ühegi ohvri eest isamaa vabaduse kasuks.

Sündmustiku keskuseks on ühe perekonna saatus, kelle kõik liikmed võtavad osa oma rahva tuleviku otsustamisest.

R. KIPLING: JULGED MERIMEHED

Käesolev teos on jutustus ühe ameerika miljonäri pojast, kes õnnetult kukub luksusauriku pardalt merre ja imekombel pääsetakse kalalaeva meeskonna poolt. Et laeval pole võimalik päästetud maale saata, peab heilitatud miljonäriõrsu läbi elama pool aastat rasket merimeeste tööd ja vintusuti. Tervislik eluviis ja kehaline töö teevad poole aasta jooksul rikunud poisist tubli mehe.

R. BAUMBACH: PETTEKULD

Kultuuriloolise tagapõhjana romaan. Tegevus areneb XVII sajandil Saksamaal.

Esinevad tolleaegsed arstiteadlased, väimude väljakutsujad, alkeemikud, soolapuhujad, velderdajad, kõrtsmikud ja teised huvitavad tüübid. Kellega kokku puutub rändav õhõpilane Fritz Hederich.

Autor on suutnud meisterlikult edasi anda tolleaegse väikelinna õhkkonna.

WALTER SCOTT: TALISMAN

Walter Scotti teosed ei kao kunagi oma võlu. Kirjutatud peaaegu saja aasta eest, on nad tänapäev veel sama värsked kui ilmumise segu. III ristisõda, eurooplaste määratsev usk, rändrüütlid, valgetes turbanites kõrvepojad ja sultan Saladini maesteitlik kuju — kõik nad elavad oma kirevat elu selle raamatu lehekülgedel, mis „vanha“ kõrval on parimaid Scotti loomingus.

L. BOUSSENARD: PARIISI TÄNAVAPOISI REIS ÜMBER MAAILMA KAHES ANDES.

Selles romaanis reisib lugeja ümber maailma noore Frique'i seitsis, kes oma terasusega ja selge mõistusega pääseb paljudes ohtlikkudest olukordadest. Lugeja elab kaaslaste elukäigu raskuste ja rõõmudega.

Boussenardi nimi tagab teose põnevust ja tusedat kirjandusiliku väärtust.

Looduse Kuldraamatu

esimene sari ilmus 1931. a. sügisel ja sisaldab järgmised teosed: F. M. Burnett, Salaaed; H. Dominik, John Workmann — 2-hes andes; V. Helling, Bombay parlipiüüdja; H. Malot, Perekonnata — 2-hes andes; Karin Michaelis, Bibi; A. Puškin, Kapteni tütar; Mark Twain, Huck Finni seiklused; H. A. Wachell, Koolivennad; K. Wilkuna, Tapani Löfvingi seiklused; S. Wörishöfer, Loodusuurijate laev — kahes andes.

Kolmas sari ilmus 1933. aasta sügisel.

KINDLUSTUSLEHT

ÜLDISE KINDLUSTUSASJANDUSE JA KINDLUSTUSE VÄLISTEgevuse PRAKTIKA KUUKIRI.

No 3

MAI

1933

N. 6 5398

Elukindlustuse arenemisest Eestis 1922—1932.

Elukindlustuse väärtusest on võimalik palju rääkida üldistes sõnades, on võimalik näidata, kuidas ta igale inimesele majanduslikult kasuks on, kuidas ta mõnelegi otse hädatarvilik on, nagu eeskätt perekonnainimestele jne. Küsimusele, kuidas Eesti kindlustusseltsid publiku tarvidust kindlustuskaitse järele katta suudavad, võib samuti läheneda sel teel, et hakkame üksikasjalikult uurima kindlustustingimusi ja tariife, hakkame vaatlema, kas Eestis on tarvitusel niisugused tariifid ja tingimused nagu nendes maades, kus kindlustus väga üldiselt levinud on jne. Iga niisugune vaatlus annaks artikli omaette.

Käesolevas kirjutises tahame otsida vastust üsna lihtsale küsimusele: kuidas publik on osa võtnud kindlustusest, mil määral elukindlustus Eestis on levinud ja missuguse kiirusega see on sündinud. Ka sellele küsimusele vastust saada on huvitav. On ju lõpuks tarvitajaskond see, kes iga pakutava eseme tähenduse määrab, olgu see siis nüüd mõni kaup või jälle niisugune ideaalne asi, nagu elukindlustuse poliis.

Meie anname edasi siinkohal andmed, mis on aastate jooksul avaldatud sellises autoriteetses allikas nagu Riigi Statistika Keskbüroo poolt välja antav „Eesti Statistika Kuukiri“*). Ruumpuudusel pole mui-

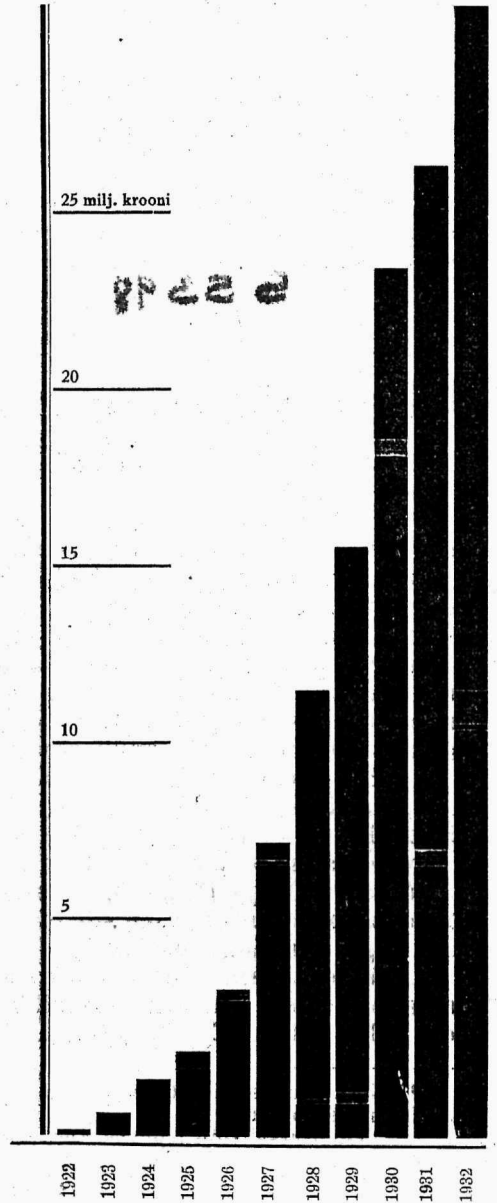
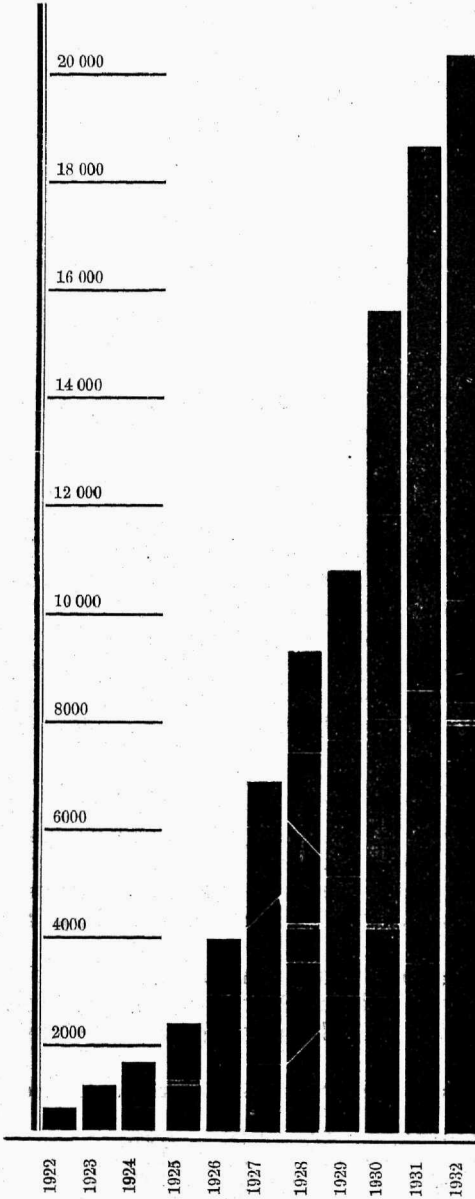
*) Kindlustusseltside tegevuse kohta Eestis on „Eesti Statistika Kuukirjas“ ilmunud üldse järgmised artiklid:

Kinnitusseltside tegevus Eestis	1920—1922	—	Nr.	29 (8)	—	1924.
”	”	”	1923	—	”	42 (9) — 1925.
”	”	”	1924—1925	—	”	64 (3) — 1927.
”	”	”	1926	—	”	74 (1) — 1928.
”	”	”	1927	—	”	91 (6) — 1929.
”	”	”	1928	—	”	103 (6) — 1930.
”	”	”	1929	—	”	115 (6) — 1931.
”	”	”	1930	—	”	125 (4) — 1932.
”	”	”	1931	—	”	136 (3) — 1933.

Elukindlustuse arenemine Eestis 1922—1932.

Kindlustuste arv aasta alguseks kõikides elukindlustuse alal teotsevais seltsides kokku.

Kindlustuste kogusumma aasta alguseks kõikides elukindlustuse alal teotsevais seltsides kokku.

dugi võimalik meie ajakirjas kõiki neid andmeid ära trükkida, see täidaks kümnekond meie ajakirja numbrit. Et aga meie küsimusele vastust saada, selleks piisab mõne iseloomustava suuruse kasvamist vaadelda. Vaatleme kuidas on kasvanud elukindlustuste arv, samuti kindlustus-summa. See kasvamine on olnud järgmine.

Aasta	1. jaanuaril oli jõus elukindlustusi:	
	Arv	Kogu kindlustussumma
1922	560	160 000 krooni
1923	799	659 000 „
1924	1364	1 560 000 „
1925	2209	2 265 000 „
1926	3725	3 931 000 „
1927	6946	7 962 000 „
1928	9414	11 738 000 „
1929	11013	15 712 000 „
1930	15935	23 012 000 „
1931	19446	27 664 000 „
1932	21305	29 854 000 „

Nagu sellest tabelist, samuti veel selgemini juurdelisatud joonistest näha võib, on elukindlustuste arv, samuti kindlustuste kogusumma vahet pidamata kasvanud. 1932. aasta alguseks oli kindlustuste arv tõusnud üle 20 000 ja kindlustuste kogusumma kasvanud ligi 30 miljoni kroonini. Võrreldes esimese aastaga, mil seltsid elukindlustusega teotsema hakkasid on kindlustuste arv kasvanud ligi 40-kordseks. Isegi 1929. aastast kuni 1932. aastani, mil juba majanduslik surutis ennast tunda andma hakkas on niihästi kindlustuste arv kui ka kogusumma kahekordseks kasvanud. Need arvud on seda väärt, et nende juurde natuke mõtlema jääda. Nad näitavad selgemini kui muud pikad seletused, missugust tähtsust elukindlustus meie rahvamajanduses omandama hakkab. Kõigepäält näitavad nad aga seda, et arusaaja publik kindlustuse tähtsusest teadlikuks on saanud ja kindlustuskaitset ikka rohkem ja rohkem enese ja oma perekonna majandusliku julgeoleku tagatiseks tarvitama hakkab.

Võiks kerkida üles küsimus, kas need resultaadid ei näita ühtlasi ka seda, et elukindlustuste arv Eestis juba on jõudnud n. ö. normaalsele tasemele, kas ei ole jõutud juba välja võimaliku arengu piirideni tänu publiku osavõtule, kui ka välistegelaste energilisele tegevusele. Et see nõnda ei ole, ja et elukindlustusel veel suured ja lootusrikkad ülesanded ees seisavad, seda tõendab võrdlus vanemate kultuurriikidega nagu Inglismaa, Lääne-Euroopa üldse ja Ameerika-Ühendriigid. Nendes ületab elukindlustuste suhteline arv ja summa Eesti elukindlustuse kohta käivad arvud kümneid kordi. Ka naaberriik Soome on meist selles suhtes kaugemale ette jõudnud. Nõnda on elukindlustusel, mis Eestis ainult natuke rohkem kui kümneaastasele tegevusele tagasi vaadata võib, järgmistel aastakümnetel kaugelt suuremate tagajärgede saavutamine ees. Ja on põhjust soovida, et ta tagajärgedes kaugemale jõuaks, sest elukindlustuse populaarsus on meie ajal mitte üksi laiemate rahvakihtide majandusliku jõukuse mõõdupuuks vaid ka selle jõukuse loojaks ja kasvatajaks.

Paul Viiding.

Kindlustusmehe autoriteedist.

Oli juhus kuulda pealt ühe agarama kindlustustegelase lühikest jutuaajamist noore arstiga. Mõlemad olid tuttavad nähtavasti juba varematest aegadest ja esindaja seekordse külastamise eesmärk oli — teha arstile elukindlustamise ettepanek. Arst, kes kogu asjasse süvenes möödaminnes ja võimalikult tagasihoidlikult, küsis järsku oma külaliselt:

„Kuulge, kas teie oma energia juures tõesti ei leidnud ühtegi paremat tegutsemisala, et hakkasite kindlustusseltsi agendiks?“

Sarnane küsimus ei saanud puudutamata jätta kindlustusmeest, kes pealegi ise hindas oma kutset üheks ideelisemaks ja tähtsamaks. Ja vastus arstile ei olnud halb. See kõlas:

„Härra doktor, minul sarnaseks arstiks saamine, nagu teie olete, on vaid ajaküsimus, kuid teil sarnaseks kindlustustegelaseks saada nagu mina olen, on täiesti võimata . . .“

See fakt tegelikust elust on küllaldaselt selgeks näiteks selle kohta, kui võrt valesti hinnatakse mõningates ringkondades kindlustustegelase kutset. Veel pahem ja kurvastavam on aga asjaolu, et sama arvamist jagavad õige mitmed ja just intelligentsemates ringkondades vaadatakse kindlustus-välismehet peale ülalt alla.

Kui nüüd küsida, missugused asjaolud on põhjustanud sarnase arvamuse ja kas see enesest on ka küllaldaselt põhjendatud, siis peame

paratamatult konstateerima, et ka siin peamiselt on tehtud see viga, mis harilikult tehakse, — et üksikute järele otsustatakse üldsust. Meie ei vaidle vastu tõsiasjale, et ka kindlustustegelaste peres leidub isikuid, kes oma kutse kõrgusel ei seisa, kuid missugusel alal ei tule ette väärnähtusi. Tihti loeme ajalehist, kuis siin ja sääl jälle mõni riigiteenija on ära raisanud suurema summa riigi raha ja teisel mõni kassapidaja kadunud kõige rahaga. See pärast ei saa ometi veel öelda, et kõik riigiteenijad oleks riigiraha raiskajad ja kõik kassapidajad ka kassakratiid, vaid need üksikud juhtumised tulevad kirjutada ikkagi elu väärnähtete hulka, mille vastu peame võitlema. Ka kindlustusalal on praegusel ajal pööratud suur tähelepanu esindajate valikule ning pääseb selle tööpõllule läbi võrdlemisi tiheda selektsiooni.

Teisest küljest peab tähendama, et üheks kindlustustegelase kutse allahindamise põhjuseks on mõningal ka intelligenti puudus, harimatus ja see viimasel ajal maadvõtnud kõikteadmise joon, mille järele püütakse hinnata ja kritiseerida ka asju, milles ise absoluutselt võhik ollakse. Ka kindlustusalast ja kindlustustegelastest püüavad mõningad olla üliteadlikud ja enamasti ikka halvaks panevas mõttes. Kuid nende teadmisi ning seisukohtade põhjendusi kontrollima hakates selgub peagi, et siin tegemist on just täieliku mitte-midagi teadmise-ga.

Et meie ühiskondlikus elus vii-

masel ajal väga mõõduandvaks on kujunenud aga just igasugused arvamused, siis on selle tagajärjeks ka asjaolu, et kindlustustegelased omale kaastöölisi ja mõttepooldajaid otsides sageli nende arvamuste otsa komistavad, eriti aga neis ringkondades kus klassifitseeritakse ameteid väärtuslikeks ja alaväärtuslikeks üpris kõvera mõõdupuuga. Teisest küljest peab aga ka kohe tähendama, et just haritlaskonnas on viimasel ajal hakatud arusaama ja mõistma kindlustustegelaste suuri ülesandeid majanduselus ja nii mõnigi tuntud seltskonna ning haridustegelane on aktiivselt sidunud end hanketööga, levitades innukalt kindlustusideed oma tuttavate ringkondades.

Kui nüüd samal momendil heidame aga pilgu veidi samade asjade seisukorrale teistes riikides, siis näeme, et seal kindlustustegevuse kasuks ei karda propagandat teha isegi kirikuõpetaja kantslist. Konkreetne näide selle kohta on kuulus Ameerika jutlustaja F. De Witt Talmage, kes oma jutlustes tuli tihti elukindlustuse selgitamise juure ja seejuures on iseloomustavaks see, et tema sõnad ei kõlanud siis mitte ainult pehmete soovitusena, vaid laksatasid sageli valusate hoopidena rahva südame pihta.

Nii ütles ta ühes jutluses:

„On terve hulk inimesi, kes ise võrdlemisi lahedates tingimustes elavad, kuid kelle lapsed peale vanemate surma heidetakse tänavale. Ükski tõsine perekonnaisa ei tohi aga sarnast olukorda mahajät-

tes surra. Kui teie aga siiski kergemeelselt ja ettemõtlematult elate ning teid järsku surm tabab, siis väärte, et teie kondid saaks mahamüüdnud, et vaeslastele osta leiba. Väikest kokkuhoidu teostades võib igamees muretseda perekonnale elukindlustuspoliisi, et omakseid kindlustada saatuse ootamatuste vastu. Ja kas võite enesele kujutada midagi abitumat, kui on seda lesk väikeste lastega, kes peab meeleehtlikult võitlema igapäevase leiva eest. Kas peab vaene naine hakkama kusagil pesunaiseks või nõudepesijaks; — see naine, kes on teie laste ema, kes elus vapralt teie kõrval seisnud ja kodu armastuse ning hooliga kaunistanud?

Seda ei tohi siiski tõsine abielumees soovida ja parem on siis juba aegsasti valmis muretseda küllaldaselt suur puusärk ja naine ning lapsed otsekohe kaasa võtta maale, kus pole nälga ega puudust“.

Need on sõnad Ameerika kirikuõpetaja jutlusest. Et ka meil kiriku kantslist midagi sarnast kuulda võib, pole muidugi loota, kuid usume siiski, et kord vähemalt see praegune, mõningal veel maadvõttev halvaks panev suhtumine kindlustustegelastesse kaob ja ka teda hakatakse hindama õiglase mõõdupuu järele.

See arusaamine tuleb aegamööda, kuid järjekindlalt, vastavalt sellele, mida suuremaks kasvab leskede ja vaeslaste hulk, kes tunda saanud elukindlustuse abistavat kätt.

A. Feldmann.

Ühe lese jutustus.

„Minu elu on küll juba kindlustatud aga ma võtan ühe poliisi veel lisaks. Kehv aeg praegu ju küll on, aga ma loodan, et preemia maksimisega siiski hakkama saan“. Nõnda ütles mulle minu naabruses asuva toiduainete kaupluse perenaine kohe, kui vaevalt sain kindlustuse asjast juttu tegema hakata. Niisugune kiirus mind natuke üllatas. Oleme ju harilikult harjunud nägema, et iga kliendi juures palju aega kulub, enne kui ta elukindlustuse tarvilikkuses veendub. Mõne päeva pärast, kui poliisi ära viima läksin sain selle haruldase nähtuse kohta ka seletuse. Poepidaja jutustas mulle ühe tüki oma eluloost. Oli õhtune aeg, pood oli juba suletud ja saime ei tea ise kuidas mugava jutu pääle.

„Minu mees suri umbes viie aasta eest. Jah, tuleval kuul saabki sellest viis aastat täis. Vürtsipoodi, mida ma praegu pean, meil siis ei olnud. Mees teenis mul raamatupidajana majandusühisuses. Ta sai üsna korralikku palka ja meie elujärje üle ei võinud nuriseda. Kui me abielusime, sellest on nüüd kaksteistkümmed aastat tagasi, polnud ei minul ei temal mingit varandust. Minu kaasavara mahtus kõik ühte kohvrissi, tema pidas ametit ja sai palka. Kokkuhoidlikud olime me parajat viisi — aga et nüüd raha oleks palju üle jäänud panka viia, seda küll me ei näinud. Oli ju vaja ka ühteteist muretseda, korterisiseseadet ja majapidamiseriistu. Varsti sündis meile tütar, seesama, kes mind vahetevahel juba poeski aitab. Praegu on ta kümneaastane ja käib juba neljandat aastat koolis. Ta on väga virk õppiija ja iseäranis hästi ta rehkendab. Mina juba aasta aega pole üksinda poe arveid kokku võtnud. Ikka tema aitab mind. Nojah, aga mis ma nüüd sellest nii pikalt . . .

„Tahtsin teile ütelda, et paar aastat enne minu mehe surma käis meie pool üks kinnituse agent nagu teiegi. Tuli esimest korda ühel päälõunal. Olime mõlemad, mina ja mu mees kodus. Agent tuli; kraamis oma paberid välja, seletas oma tariife ja preemiaid ja mida kõike. Tema töö ei andnud aga mingisugust tagajärge. Iseäranis rumal olin mina — selle asemel, et meest tagant õhutada kindlustust tegema, aitasin ma asja koguni laita. Et raha on meil vähe, üht ja teist on tarvis muretseda, kust me selle raha õige võtame jne. Muidugi agendil oli selle pääle kümme parajat vastust tagavaraks. Aga meie jäime oma pääle kindlaks. Mina sain päris ägedaks, kui agent veel surmast rääkima hakkas ja muuseas ka meie tüdrukukese pääle näitas, et kes teda siis kasvatab-koolitab, kui mu mees peaks ära surema. Ei sallinud ma, et niisugust asja minu kodus pidi üks võõras inimene rääkima. Sellega see asi seekord jäi. Ega agent küll ühe korra käimisega ei leppinud. Käis õige mitu korda veel. Tema oskas ka ikka oma juttu nõnda seada, et vähemalt minu mehel oli piinlik risti ära öelda ja ikka sai räägitud, et ehk edaspidi teeme. Noh, agent käis siis ka mitu head korda, kuni nähtavasti viimaks tüdis. Ja teate, mis ma teile ütlen: oleks ta paar korda veel käinud, mina oleksin hakanud kah meest tagant tõukama, et kinnitagu. Nii palju oli agendi rääkimine minu pääle ometi mõjunud.

„Vastumeelsetest ja halbadeast asjadest rääkimist meie harilikult ei salli. Nii ei sallinud ka mina, et keegi pidi rääkima minu mehe surmast. Aga mõtlema see pani. Ma mäletan väga hästi, kuidas pärast seda tihti hommikupooliti, mil mu mees ametis oli ja mina kodus last hoidsin ja majapidamise asju õiendasin, mindki need mõtted kiusama hak-

kasid, et mis siis meist õige saab kui mehega mõni õnnetus juhtub? Et kui jääb koju tulles auto alla? Mis moodi me siis elama hakkame? Te teate, ma olen ka keskkooli lõpetanud, aga mis kohta sellega saaksin. Teeniksin hää! juhtumisel viiskümmend krooni kuus. Aga kuhu ma panen lapse, kes vaatab tema järele, kuni ma igapäev ametis olen? Ma ütlen, oleks sellel agendil kannatust jatkunud veel üks kord tagasi tulla, küll kinnitus oleks saanud tehtud. Kui mina oleksin tagant aidanud, siis poleks mees enam vastu pannud. Aga agent ei tulnud. Ja niikaugale ei jõudnud ka mina, et nüüd mehele ütleva hakata, et otsigu õige ise kindlustusseltsi kontor üles.

„Nojah, mõne aja pärast oli siis see asi ununud ja imelikul kombel ei külastanudki meid enam ükski kindlustusagent.

„Kuhu ma nüüd oma jutuga jäin? Jah, teate, kõik mis ma siin rääkisin juhtus vaevalt kaks aastat enne mu mehe surma. Kes oleks võinud seda arvata? Inimene pole veel kolmkümmend aastatki vana ja vaata, kahe aasta pärast teda polegi enam elavate kirjas. Mitte et ta oleks jäänud auto alla, või uppunud või muud õnnetut surma saanud. Kevadel haigestus grippi, oli pisut ettevaatamatu, tõusis vara voodist välja. Tuli kopsupõletik; sajad inimesed teevad haiguse läbi aga tema näe — suri. Süda olevat nõrk olnud, ütles pärast arst . . .

„Mis ma siis pidin nüüd pääle hakkama? Käes oligi see, mille üle ma varem sugugi mõtelda ei tahtnud. Üksi viieaastase lapsega ja küsimus ees: kust leida teenistust et enda elu üleval pidada? Aga teate, asi lahenes hoopis teisiti kui oskasin aimata. Mu mees oli siiski oma elu kindlustanud! Salaja minu eest! Sel päeval, kui mu mees suri ja mina kogu päeva tema voodi ees istusin, vaevaga pisaraid tagasi hoides, et mitte haiget ärritada, andis ta mulle võtme ja palus avada kirjutuslaud ning võtta sellest üks ümbrik. Selles ümbrikus oli elukindlustuse poliis. Ta jõudis mulle veel seletada, et sama agent, kes meil kodus kindlustust pakkumas käis, lõpuks tema ametikohta oli tulnud ja niikaugale jõudis, et kindlustus tehtud sai. Mind ei olnud ju segamas. Neil oli nii olnud kokkulepitud, et preemiamaksu meeletuletsi ega muud ei tohtinud selts üldse saata, ehk kui, siis ametikoha aadressil. Nii ei saanudki mina midagi teada. Suur see kindlustussumma ju ei olnud, kaks tuhat krooni ja ega ma sellega kaua poleks saanud elada käed rüpes. Aga ma hakkasin kohe ringi vaatama, mis nüüd ette võtta. Parajasti oli meie elukoha läheduses vabanenud see poeruum. Endisest kaupmehest polnud asja. Poes polnud tal muud kui mõni karp suitsu ja pakk tikke, päts leiba ja kott suhkrut. Mina mõtlesin, et saan asjaga paremini hakkama, üürisin ruumi, saadud rahaga panin poe kõike tarvilikku kaupa täis ja ma ei pettunud. Hoidsin poe ilusas korras, püüdsin panna rõhku puhtusele ja iseäranis sellele, et võimalikult kõik tarvilik kraam saadaval oleks ning tõesti: ostjaid kogunes. Mis mul kõige rohkem häädmeelt tegi oli see, et nõnda sain enesele koduse tegevuse, mul polnud vaja lapse juurest eemal olla, ega kulutada hoidja palkamisele. Viie-aastastki last on raske koju pikaks ajaks üksi jätta. Kunagi ei tea, mis võib juhtuda. Aga nüüd mängis laps kõrvaltoas ja mina õiendasin poes ostjatega. Ja, Jumalale tänu, kõik on seni läinud hästi: On ühel ühesugune, teisel teistsugune saatatus. Aga kõige halvema eest olen seni hoitud olnud. Muidugi leinasin oma meest ja oleks andnud ära ei tea mis, kui tema mulle tagasi oleks antud. Aga pidin selle ära kannatama, sest mul oli elus täita oma ülesanne: laps suureks kasvatada. Miks ma uuesti mehele pole läinud? Aega pole selleks olnud — ja mis ma häbenen — passlikku võtjat ka mitte. Igale

esimesele vastutulejale ma ei või minna ja lapsega lesk — leiab see siis nüüd nii suurt soovijate hulka korralikkude meeste seas, kui noori tüdrukuid isegi rohkem on kui naisevõtjaid mehi“.

Proua naeratas ise oma viimaste sõnade juures ja jatkas siis.

„Näete, ma võtan siis täna veel ühe kindlustuse oma elu peäle juurde. Esimese tegin kohe pärast seda, kui kindlustussumma kätte sain. Ma ei teadnudki siis veel, kuidas mu elu kujuneb, kas mul kauplemisega õnne saab olema ega midagi. Sellepärast ei olnud mul ka julgust rohkem kindlustada kui tuhat krooni. Nüüd saab siis kaks tuhat veel juurde. Mina muidugi arvan, et mina enne ei sure, kui selle summa ise kätte saan. Saab tütrele kaasavaraks, saab eneselegi vanadusepäevadeks midagi tagavaraks kogutud. Sest ega viimse hingetõmbuseni seda töödki rühmata ei jõua. Siin praegu poes — kella kuuest hommikul kella kaheksa-üheksani õhtul ole üleval ja tantsi ringi kui orav puuris. Kella kümne ajal õhtul lasse ka veel teine kord inimesi sisse tagantuksest, kui kaubelda ja midagi teenida tahad. Kui vanaks jääd ega siis niisugust tööd küll teha ei jõua!“

„Ma olen teid vist küll oma jutuga ära väsitanud. Aga usun, et niisugused asjad peaksid teid huvitama. Võite mõnele kangekaelsele kindlustuse vastasele jutustada, mis tegelikus elus kõik ette võib tulla . . .“

*

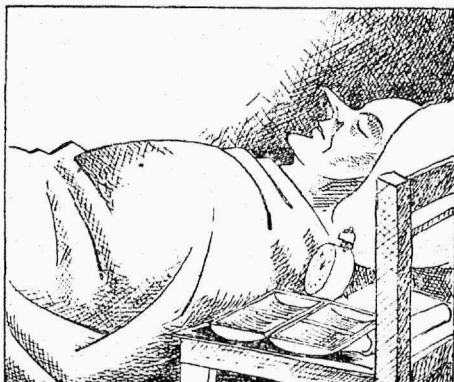
Kasseerisin poliisi järele raha sisse ja läksin koju. Mõtlesin tee peal järele, kui mitmekesised on inimesed, kui mitmesugune inimeste saatus. Mõtlesin selle üle järele, kuidas mõned inimesed ilma tahtmata eemal hoitakse kõige suuremast viletsusest ja kuidas jälle mitmed õigel ajal mõistuse manitsusi kuulda ei võta ja hiljem seda kahetsema peavad.

2500 krooni!

„Kuidas oled sina niisuguse summa koguda osanud, kuna me oleme ometi teeninud ühes kohas ja saanud ühepalju palka?“ — „Oota natuke, seletan sulle kohe“.

Sina . . .

suitsetasid iga päev 25 pa-
berossi.

Mina . . .

suitsetasin ainult 20 tükki,
nii et mul õhtul veel 5 tükki
teiseks päevaks üle jäi.

Minu kokkuhoid sellest 7 senti päevas.

Sina . . .

lasksid enesel kaks korda
nädalas habet ajada.

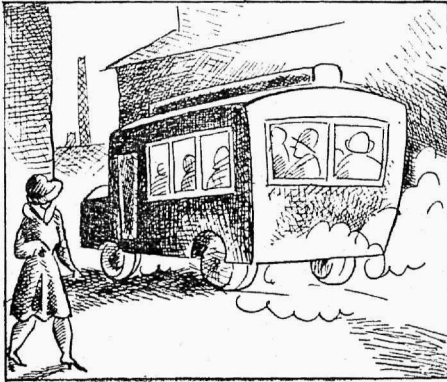
Mina . . .

ajasin oma habeme alati ise.

Minu kokkuhoid 6 senti päeva kohta.

Sina . . .

sõitsid ametisse iga päev
omnibusiga.

Mina . . .

tegin igal hommikul ametisse
minnes jalutuskäigu.

Minu kokkuhoid 10 senti päevas.

Nõnda mina hoidsin võrreldes sinuga kokku $7+6+10=23$ senti päevas. Rohkem mul ei olnudki vaja, et maksta preemiat 2500 kroonise elukindlustuse eest. Oleksin võinud selle raha koguda ka panka, aga ma valisin elukindlustuse sellepärast, et kui mul vahepääl oleks juhtunud see õnnetus, et oleksin ära surnud, siis oleks mu naine ja lapsed selle summa kohe tervelt kätte saanud, ükstakõik kui kaua ma oleks kindlustatud olnud. Aga läks veel paremini — nüüd on mul raha endal käes!

Kokkuhoiust.

Päevas 10 senti kokku hoida tähendab 20 aasta pärast 730 kr. kui me protsente sugugi ei arvesta. Kui arvestame aga 5% intresse aastas, siis annab iga päev kõrvale pandud 10 senti 20 aasta pärast ümarguselt 1250 krooni. Need summad ei ole iseenesest küll kuigi suured, aga ei saa ka ütelda, et nendega midagi teha ei oleks, või et nad ära ei kuluks. Kes päevas ainult kümme senti kokkuhoida suudab, sellele pole need summad sugugi tühised. Väiksed võivad paista need summad ainult sellele, kellel sissetulek nii suur on, et ta kaugelt rohkem kui 10 senti suudab päevas kõrvale panna.

*

On inimesi, kes on teinud kergemeelselt laenusid. Kas olete kunagi mõelnud sellele, kuidas laenukoorem inimese majanduslikku olukorda õonestab? Kui kellelgi 1000 krooni laenatud on ja ta seda laenu, nagu tavaliselt näeme, ühtsoodu pikendab, siis ta maksab iga päev ainult protsentideks enam kui 20 senti! On ta kakskümmend aastat selle laenu eest ainult protsente maksnud, siis on ta nii palju „kogunud“, et tal oleks võinud olla pangas seismas 2500 krooni sularaha. Selle asemel on tal aga

endiselt 1000 krooni võlga! Mõeldagu selle üle järele, kui juhtub ette ahvatley võimalus silmapilksete elutarvete rahuldamiseks laenu teha. Ja öeldagu enesele: jätan parem selle laenu tegemata ja protsendiraha, mis ma nõnda päästan, panen hoiule — panka, või veel õigem elukindlustusse — siis on mul ükskord see kapital, mille praegu laenata tahan — ja veel rohkemgi — päris enese oma!

*

On kolm kokkuhoiu süsteemi. Võrdleme neid alustades kõige algelisemaga ja lõpetades kõige täiuslikumaga.

Esimene on „kogumine sukasäärde“, raha kodus hoidmine. Seda süsteemi tarvitavad tänapäev ainult kõige vähem arenenud inimesed. Tema pahed on — raha ei kanna kodus protsente ja vargad (või koguni tulekahju) võivad kokku hoitud summad röövida.

Teine on — panga hoiuarve. Võrreldes eelmisega see on palju parem. Tuli ega vargad ei ähvarda panga hoiuarvet. Aga panka kogumisel puudub kogumise sundus, mis inimest tema ettevõtetud sihi saavutamisel toetaks. Enamasti alati juhtub, et kui panka on juba väike summake kogutud, see uuesti välja võetakse ja ära kulutatakse. Raha väljaandmise võimalusi on ju nii palju.

Kolmas, see kõige täiuslikum kogumise süsteem on elukindlustus. Elukindlustuses kannab raha samuti protsente nagu pangas. Aga mis kõige tähtsam: elukindlustuse abil saab kogumise siht saavutatud igal juhtumisel, ka siis kui koguja enne peaks surema, kui kogumise ettekavatsetud tähtaeg lõpeb. Sest koguja surma korral maksab kindlustusselts summa, mis oli võetud kogumise eesmärgiks, kohe tervelt välja, ka sel juhtumisel, kui kas või ainult esimene sissemaks tehtud oli.

*

Vanasõna ütleb: „Poolrikkast päris rikkaks saada on kerge asi. Raske on saada vaesest poolrikkaks“. Esimese 1000 krooni, või Ameerika miljonäride elulugude järele, esimese 1000 dollari saavutamine on kõige raskem. Järgmised tuhanded tulevad juba kergemini. Ei ole liialdus öelda, et suurem osa jõukaid, majanduslikult rippumatuid inimesi on oma jõukuse esimese aluse pannud kavakindla kokkuhoiu läbi.

Võõraspojad.

Nad tammusid suvihommikul ringi linna kivitännavail. Matkasid palja jalu ja palja päi, tänavate tolmus, mõlemad näljas ja nõrgad, — varakult taltsad ja arad, nagu kunagi vaeslapsed — karmi elu võõraspojad.

„Ütle Villem, kellelt küsime täna“, nõutles abitult Jaan — vanem vendadest. Tulijat kohates aga soistas enesessetõmbunult:

„Ei, sellelt mitte! Mitte sellelt“.

„Miks?“ päris Villu.

„Miks? uuris ta uuesti, kui vend kohe ei vastanud.

„Ei anna see, on uhke ja rikas, tõreleb kurjalt kui küsid“.

Mindi edasi, kaheldi aga endiselt. Möödunud päevade kogemused ei annud julgustavat eeskuju. Parema juba nälgida, salata tühi kõht, et aga ainult mitte küsida. Ei, seda mitte.

Kaua annab aga kannatada ko-

risev näljakõht. Isu ületab hirmu ja möödujaile ulatuvad anudes vastu abipaluvad lastekäed:

„Leiba“ anuvad nad.

„Leiba, palume tükike leiba!“

Küsijaid ei kuule keegi. Rahvast vaid kurtidena saalib nende ümber. Tulevad vastu ja lähevad mööda; nägemata ja tähelepanemata kaht räbalais mehevõsu. Pidiid põiklema kord paremale, kord vasemale, et mitte jalgu jääda rutta-jaile. Pidiid andma teed kõigile, neile aga ei keegi.

„Jalust närakad!“ Rasvane kogu tatsus ähkides mööda, enese alla võttes terve kõnnitee.

„Närakad“, arutles Jaan nukralt vennale, „ema ja isa hüüdsid teisiti“.

„Närakad“, veeris Villu harda nukrusega. Silmadki rösetusid. Raputas venna kätt, sosistas:

„Ei, ema ja isa ei nimetanud nii“.

Püherdava keerisena viskles neist mööda tänavaliikumine. Tõukas sinna-tänna, rudjus kaasa ühise tungi suunas. Neil oli tundmus, kui muserdataks nad vastu seinale, litsudes katki kui lutikaid, poetataks jalge alla tänavakividele.

„Leiba“, — sirutasid käsa kord siia, kord sinna. Keegi ei vaadanud, keegi ei kuulnud. Vastas vaid üldine sammude müdin.

Vaevalt veel midagi tajudes tammus Villu kaasa vennaga. Rullusid

kõik ühte: majad, aknad, inimesed, voorimehed, autod; sulasid ühiseks halliks liikuvaks massiks. Tal oli vaid üks mõte, üks soov nagu vennalgi: süüa, õige natukenegi süüa. Otse hagijalikult neelasid nad kõiki lõhnu mis kuidagi tuletasid meele söödavat.

Noorem vendadest komistas ja kukkus. Kõhnad jalad olid väsinud ja nõrgad. Tõusis aga taas, piitsaks tühjusest korisev kõht. Nuttis vaikselt omaette, hääletult, pisarata, suunurkade valusalt tõmmeldes, lõua värisedes.

Kriimustatud jalu, veriste varvastega põiklesid lävelt lävele, poeükselt poeükselt. Anusid siit ja säält, peatasid ahastades möödujaid.

Siis. Vürtspoe lagunend trepilt visati kanikas leiba. Kuivanut ja kõva, müügiks kõlbmatut. Ulatati kui koertele, tüdinult ja põlglikult. Haarasid selle näljastena, unustades tänu. Otsisid varjulisemat nurka, kus närida kuivanud kanikat.

Toetusid viimaks suure maja värava tühemes. Jagasid vennalikult saadud leiva ja mälusid ahnelt, sülje valgudes suunurgast.

Vähe oli seda näljaste kõhtude täitmiseks. Tõstis siiski tuju ja rõõmsamana matkasid edasi, suus veel mõnulev tunne, äsjapuretud leiva magus maik.

Matkasid edasi tänavast tänavasse, nurudes, mangudes. Otsisid heldeid südameid, kes ulataks tüki leiba või sendi raha. Vähe oli neid. Olid elu võõraspojad — vaeslapsed, kes liiguvad vaesuse varjudes ja keda ei nähta mitte. . . .

*

Aastat kolm tagasi.

Puhtalt ja koduselt sisustatud puusepakorteris teeb väike Villu oma esimesi samme. Viieaastane Jaan toetub voodile ja kuulab tähelepanelikult isa juttu võõraga:

„Vaadake kord neid väikseid ja mõelge, mis saab neist siis, kui teid

enam ei ole“, seletab võõras. „Elukindlustusega hoolitsete nende eest aga kõikidel aegadel“.

„Midagi. Mina juba niipea ei sure. Isa elas üle kaheksakümne, vanaisa üheksakümneni. Kui elan

kuuekümmenigi, on nad ammu juba mehed, kes enesele ise leiba teenivad“.

Jäigi pereisa oma kangekaelse seisukoha juure.

„Elukindlustus“, seletab hiljem Jaan veel arusaamatule vennale. „Kuuled Villu, elukindlustus hoolitseb meie eest, kui papat enam ei ole, kui papa ära läheb“.

„Kot papa läheb?“ uuris veli.

„Näh, missugune lori“, torises isa pahandatult. „Tulevad õpetavad lapsi rumalusi rääkima. Papa ei lähe kuhugi, külaonu valetas“.

„Ei lähe jah“, kinnitas veendunult Jaan.

Papa läks aga siiski varssi. Läks järele emale sinna, kus lillelistel kääparidadel kasvab ristide mets.

Perekonna isale.

Pole kallimat vara, kui meie naine ja lapsed. Pole perekonnas suuremat kurbust ega kahju, kui perekonna toitja ootamatu surm.

Pole paremat kaitset perekonnale aineliste raskustega võitlemises toitja enneaegse surma korral kui elukindlustuse poliis. Mõttele selle üle järele . . .

Ei juhtu sinuga kõige halvemat — surma, saad ise vanemas eas suurema summa raha, mis kergendab sinu vanadusepäevade muretut möödasaatmist.

Kaotada pole siin midagi — võita igal juhul.

Uus samm olukorra tervendamise poole tulekindlustusalal.

„Kindlustuslehel“ oli põhjust tervitada käesoleva aasta algusel teostatud seltsidevahelist kokkulepet „Uuesti ülesehitamise klausli“ maksmapaneku näol kõikide maal asuvate objektide kindlustuste kohta.

Nagu nüüd konstateerida võib, pole loodetud hääd tagajärjed jäänud tulemata. Tuleõnnetuste arv maal näitab vähemalt üldjoontes vähe-

nemist. See tähendab suurt kasu meie rahvamajandusele. Sest iga tulekahjuga läheb hulk majanduslikke väärtusi kaduma. Kahju jääb kahjuks ka sel juhtumisel, kui varandus kindlustatud oli, sest mahapölenud varandust ei saa ka kindlustusselts tagasi nõiduda, vaid ta on ainult vahetalihtajaks üksikult kodanikku tabanud kahju jaotamisel üldsusele.

Möödunud kuul teostus teine, veel palju ulatuslikum samm tulekindlustusalal valitsenud ebaterve võistluse kõrvaldamise näol. Nimelt saavutati kokkulepe kõikide tähtsamate tulekindlustusalal teotsevate seltside vahel, millega pandi maksma uued tariifid ja rida määrusi esindajatele, mis käsitavad kindlustuste üleviimist ühest seltsist teise, kindlustuste uuendamist jne.

Esimeses joones väärib märkimist, et tariifid, mis kokkuleppe osaliste poolt said maksma pandud on ühised kõikide seltside jaoks. Küll olid ka senised tulekindlustuse tariifid üldjoontes kõikides seltsides ühed ja needsamad, kui välja arvata vähesed erandid. Kuid praktiliselt polnud sellel suuremat tähendust, sest liialdatud võistluse tagajärjel oli kujunenud kombeks teha hinnaalandusi üle igasuguse mõeldava määra. Nüüdsest peäle on aga maksmapandud tariifidest (mis muide varemaksunud tariifidest on mõnes osas ka o d a v a m a d) kinni pidamine sunduslik eeskätt uute juurdetulevate kindlustuste puhul.

Milliselt peaks hindama seda seltside ühist sammu kindlustusvõtja publik? Kas on siin tegemist niisuguse nähtusega, nagu kartellide ja trustide moodustamine mõnesuguste tarbeainete tootjate vahel, mille ootarve on tihti ainult hindade tõstmine? Sellele võib anda kategooriliselt eitava vastuse. Tulekindlustuse preemiade pideva langemise seismapanek oli igatahes hädatarvilik kõigepäält ka kindlustusvõtjate huvides. Sest kui preemiade tasapind oleks viimati nii kaugele alla läinud, et sellest poleks jätkunud kindlustuskohustuste täitmiseks, siis oleks just kindlustusvõtjad kõige suuremasse hädaohtu sattunud. Kindlustusasi on usaldusasi. Mõne kauba ostmise juures on asi lihtne. Siin on kaup ja siin on raha. Kindlustustehingu juures tuleb aga selle eest, et selts enese peäle kohustuse võtab õnnetuse korral kahju ära tasuda, maks ette maksta. On selge et seltsid oma kohustusi ka halvemal juhtumisel ainult siis täita suudavad, kui kindlustusmaksud on kooskõlas statistiliste andmetega õnnetuste sageduse üle. Ja siin on omad normid olemas, millest allapoole minek pikemat aega kesta ei või, ilma et ta ennast valusalt kätte ei tasuks.

Samuti nagu arusaaja kindlustusvõtja, ei tohiks seltside selle sammu üle muud kui häädmeelt tunda ka iga arusaaja kindlustusesindaja. Võidakse ehk öelda, et need määrused piiravad esindajate töövälja, sest nad tõkestavad tunduvalt nn. „ülevõtmist“. Kuid kes ei teaks, kuidas just kõige ausamad ja lugupeetumad esindajad selle all on kannatanud, et ikka ja ikka jälle esindajaid leidis, kes teiste tehtud tööst „ülevõtmisega“ kasu saada püüdsid. Nii mõnigi esindaja, kes meelsamini oma aega oleks kasutanud uute kindlustuste hankimiseks, pidi paratamatult seda halba mängu, edasi-tagasi „ülevõtmist“ kaasa mängima, kui ta ei tahtnud, et tema kindlustuste koosseis temal aja jooksul koguni käest oleks võetud. Et see tühja tuule tallamist, n. ö. tühjade koludega jahvatamist tähendas ja et see kindlustusajandusele üldse põrmugi kasu ei toonud, see tohiks olla selge ilma pikema jututa.

Nüüd oleks just soliidsemate esindajate olukord selles suhtes palju parem. Nad saaksid täie jõu pühendada uute kindlustuste hankimisele,

kindlustuse mõtte levitamisele nendesse ringkondadesse, kuhu ta veel jõudnud ei ole.

Nõnda on põhjust loota, et kõne all olnud seltside samm tulekindlustuse alal igale kindlustusega kokkupuutuvalle kodanikule, olgu ta kindlustusvõtja või töömees kindlustusepõllul aina kasuks tuleb.

P. V.

Välismehes päevikust.

Kohtasin eila kohvikus oma tuttavat, herra B-d, kelle elu olin kunagi varem kindlustanud. Tema soovitas mulle külastada elukindlustuse suhtes oma tuttavat, herra K-d, ühes suuremas äris teenivat ametnikku, poissmeest, aga korraliku sisetulekuga. Tähenidasin märkmikku tarvitminevad andmed ja aadressi, lubades soovitatud kandidaati külastada lähemal ajal. Järgmisel päeval õnnestuski mul kohata hra K-d ta enda kodus, kus meie vahel peale harilikku tervitamist ja tutvustamist algas järgmine kahekõne.

Mina: Oleks huvitav teada, kuidas vaatate teie elukindlustuse ehk õigemini kapitali kindlustamise peale, teie enda seisukohast?

Hra K.: Kelle kasuks peaks mina enda elu kindlustama? Olen veendunud poissmees ja tahan selleks ka jääda. Minule — poissmehele ei anna elukindlustus mingit kasu. Oleks mul perekond, vaat siis teeksin seda kohe!

Mina: Jah, see on õige, et kui oleksite abielus, oleks teie elukindlustusel ka teie perekonna kohta suur tähendus, kuid praegusaja moodne elukindlustuse poliis ei kaota selle pärast veel oma väärtust ka teie suhtes, sest elukindlustus pole mitte ükski perekonna kaitsmise abinõu, vaid ta on viimasel ajal saanud ka parimaks kapitali kogumise viisiks iseendale.

Hra K.: Milleks pean mina enesele siis koguma? Koguda, et saada rikkaks, ja sellejuures vireleda ja ennast kitsendada kogu eluaeg? Ei, sellelt seisukohalt mina isiklikult ei poolda raha kogumist.

Mina: See pole siiski mitte nii. Pole õige, et parajal määral kokkuhoidlik inimene peaks elama viletsalt. Just vastuoks. kokkuhoiuga käib kaasas isiklik hea käekäik. Mida enam haritud rahvas, seda kokkuhoidlikum ta on. Shoti rahvast tuntakse kui kõige kokkuhoidlikumat, kuid ka ühtlasi kui üht haritud rahvast. Vaadeldge primitiivseid rahvaid, kas nemad koguvad midagi viletsate aegade jaoks? Väga harva!

Kokkuhoiu omandamine nõuab küll suurt tähelepanu ja tahtejõu pingutust, kuid ta toob endaga kaasa ainelise jõu, kindlaoleku tunde ja enesevalitsemise võime. Ilma rahata inimesed on alati vaim-

liselt rõhutatud meeleolus, tahtejõuetud jne.

Hra K.: Ja, see on väga õige, kuid õelge mulle veel, kuidas saab olla kokkuhoidlik kui inimene seda loomupoolest ei ole?

Mina: Ameerika kuulus miljardär John D. Rockefeller ütles kord kokkuhoiu kohta, et see on omadus, mida tuleb endasse kasvatada, ta ei ole mitte loomult inimesele kaasa antud. Kokkuhoidlik iseloom on aga inimesele väga tähtis. sest kui tuleb vast elus kaotada kõik kokkuhoitud vara, pole meil siiski häda, sest kokkuhoiuga saavutame iseloomu, mille abil tõuseme jälle uuesti heale järjele. Seepärast, hra K., tahaksin anda ka teile tõuke kogumiseks enda elukindlustuse teel. Selleks on vaid vaja algatust ja veidi head taht.

Hra K.: Arvan, et mina ei suuda kuidagi raha endal üle jätta, kuigi ma selle vastu ju ei oleks, ta kaob minu käest nagu ime väel, teinekord ei tea isegi kuhu ta nii ruttu kaob!

Mina: Vaadake hra K! Isiklikku kodumajapidamist võib võrrelda ärilise ettevõttega. Sellepärast peab oma majapidamist juhtima sama mõistlikult nagu mõnda äri.

Pidage kord prooviks täpselt arvet enda igapäevaste tulude ja kulude üle. Kes seda ei tee, see ei tea midagi elukallidusest ja kogumise võimalustest. Arvepidamine näitab meile, mis meie oma rahaga teeme. Niisugused kulud nagu paberossid, kohvik, kino, omnibussi ehk trammi sõidud jne. näitavad nõudla lõpul kokkuvõetuna hoopis teistsuguseid arvusid kui üksikult tehtuna. Hoolimatus ja tähelepanematus piasjades suhtes on meie raha röövik!

Hra K.: Hää küll, seda võiks ju teha, et kõik ülesmärkida kuhu raha läheb. aga ega see ei tähenda veel ülejääki.

Mina: Tahan seda ka teile näidata, kust tuleb see ülejääk. See on õige, et arvepidamisest üksi ei jätku, vaid meie peame aasta ehk kuu alul koostama ka eelarve. Ja siis tuleb valvata, et kulutus mitte eelarves ettenähtud summast suuremaks ei läheks. Eelarves olgu: 1) Kokkuhoiu summad, mida tuleks kohe kui palga saate kõrvale panna. 2) Toit, korter, kehakate ja muud hädatar-

vilikud asjad. 3) Luksus asjad, mis teevad elu mugavaks, kuid pole mitte hädatarvikud. Vaadake hra K., kokkuhoiu summad saaksite võtta just neist viimastest luksuskuludest. Jätke ostmata tarbetuid asju, millela võite läbi saada, ärge istuge liig tihti restoraanis jne. Siis näete varsti, et teil raha hakkab üle jääma. Ja uskuge hra K., teie ei ela mitte vähem lõbusalt kui praegu!

Hra K. (kes minu juttu küll huviga kuulas, segas järsku vahele): Oodake, justan teile ühe loo.

Kord elas rikas mees kes ehitas omale suured aidad ja kogus sinna mitmesugust vara. Ta kogus ja kogus, ei raatsinud midagi kulutada ega välja anda. Naabrid ütlesid küll, et kellele sa kogud. Kas poleks aeg kord ka kergemat põlve maitsta? Aga mees arvas ikka, et pole veel küllalt. Ikka määras ta enesele ühe summa, milleni koguda ja siis mugavat elu alata. Aga kui määratud summa täis sai, siis mõtles ta, et kogun veel ühe summa. Ja nõnda see asi läks, kuni ühel ööl surm tuli ja mehe kogu tema varanduse juurest ära kutsus. Mis ütlesite selle kohta, kui minuga juhtuks nõndasamuti?

Mina: See on muidugi asi millest tuleb hoiduda. Ärgem laskem raha saada meie ebajumalaks. Kokkuhoiu eesmärk pole mitte see, et saaksime raha orjaks, vaid meie eesmärk on saada valitsejaks vara üle! Mina ei soovita teil kogumiseks kõrvale panna mitte kogu enda sissetulekut, nii et ise peaksite nälgima. Ainult 10—15% teie palgast oleks teile kasulik, ja see ei sunniks teid palju millestki loobuma.

Hra K.: Aga mis mulle veel ei meeldi, on see igavene kohustus: ikka maksa ja maksa!

Mina: Kogu tsiviliseeritud inimese elu on vaid kohustus! Kohustus iseenda ja ligimese vastu. Kuid mis puutub teie elukindlustuse preemia maksudesse, siis peaks see olema teile aina rõõmuks, kuna kogute ju endale. Usun, et teie pole mitte enda elusihiks seadnud jääda ametnikuks, teise teenijaks eluajaks, vaid teie sihid on igatahes palju kõrgemad. Teie

tahate saada majanduslikult iseseisvaks, ärarippumatuks teistest jne. Selleks, s. o. kõrgemate sihtide jaoks on aga raha tarvis. Et seda elu keskeas omada, peab alustama kogumist noores eas. Ja selleks on kõige kohasem ja kasulikum tee elukindlustus. Neid inimesi, kes kõige kasulikumaks arvanud enesele koguda kapitali elukindlustuse läbi, on üle maailma sajad miljonid. Ka Eestis ulatab nende arv juba üle 30 tuhande inimese.

Hra K.: No ütelge, palju mul siis tuleb oma luksus kulu poste kärpida kui kindlustan end Kr. 5000 peale?

Mina: (Nimetan summa palju tuleb maksta iga kuu).

Hra K.: Arvasin et rohkem! Noh olgu, kirjutage siis see avaldus mulle valmis.

Mina: (Sooviavaldust täites jõuan küsimuse juure, kuhu peab märkima kinnituvõtja varema surma korral soodustatu). Siin on küsimus, kellele soovite määrata kindlustussumma juhtumise korral, kui peaksite surema enne kindlustuse lõpp-tähtaega. Kas märgime poliisi ettenäitajale?

Hra K.: Mis ma seal salgan. Ega ma nüüd nii põhimõtteline poismees ei ole ühtegi, nagu teile alul ütlesin. Olen ikka ka endale juba elukaaslase leidnud ja abiellun temaga lähemal ajal. Nii et palun märkige sinna juba mu pruudi nimi sisse. Pole siis pärast ümbertegemist.

Mina: No näete, siis on teie kapitali kogumise poliis ka ühtlasi teie tulevase perekonna kindlustus. — Aga kui lubate, mis oli teie vastupidise tõenduse põhjuseks, nagu ei abielluks teie kunagi?

Hra K.: Mul ei olnud varem kunagi tulnud mõttesse end kindlustada kapitali kogumise sihiga ja arvasin, et keegi mind selles arvamisest ei murra. Perekonna kindlustust aga pooldasin juba varem ja seda kindlasti mõtlesin teha kui abiellun. Olgugi et teid vale jälgedele juhtisin, oskasin teile selgitada ka kapitali kogumise tähtsust, nõnda et mul nüüd kahju on, et ma seda elukindlustust pole sõlminud juba aastat kaheksa tagasi.

Otto Gold.

Väljaandja: Eesti Kindlustusseltside Ametnikkude Ühing.

Vastutav toimetaja: Paul Viiding. Toimetuse ja talituse aadress:

Tartus, Tähe 44.—3. Ilmub tarviduse järele, kuni 12 nr. aastas.

Tellimishind: 12 numbrit Kr. 3.50, 6 nr. Kr. 1.90, 3 nr. Kr. 1.—

Üksiknumber 35 senti. Kuulutused: $\frac{1}{4}$ lhk. Kr. 30.—, $\frac{1}{2}$ lhk. Kr. 15.—

$\frac{1}{4}$ lhk. Kr. 8.—

Kindlustustegelased!

Teie põhimõte on kokkuhoid. Seda teostate kõige otstarbekohasemalt ostes ehk tellides oma riided minu Eesti valmisriiete ja tellimiste ärist.

Aug. Valdson

Eesti valmisriiete ja tellimiste äri

Tartus, Aleksandri 1.

„Kindlustusleht“

on kindlustusasjandusesse puutuvate küsimuste erapooletuks valgustajaks.

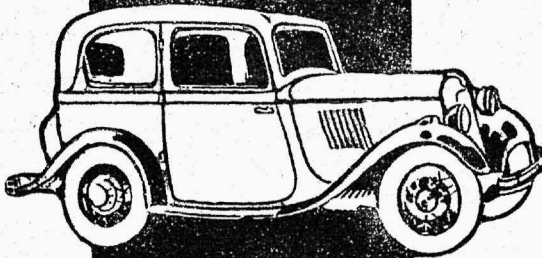
Kindlustustegelased —

agendid, inspektorid, tellige ja lugege „KINDLUSTUSLEHTE“!

Kindlustustegelased —

saatke ajakirjale oma kogemustetagavarast kaastööd! Sellega aitate mitmekesistada meie ajakirja sisu. Kõik kirjad „KINDLUSTUSLEHELE“ palume saata toimetuse aadressil Tartu, Tähe t. 44-3.

Järgmine „Kindlustuslehe“ number ilmub k. a. augustikuus.

Uus
inglis
4/21 h. j.

Ford
Junior

Kaheuksega tõld

Kr. 2500.—

Ökonoomsem sõiduk,
sobiv kindlustustegelastele.

A. S. A. Rosenwald & Ko.
Tartu, Suurturg 8. Telef. 300.

K. G. Reinhold'i K.-m.

Tartus, Suurturg 5, tel. 4-70.

Suurem ja vanem en-gros ja en-detail I järgu äri Eestis,
kust ostate võistlemata odavalt ja soodsalt maksutin-
gimustel kõrgeväärtuslikke kaupu:

Gramofone, plaate, raadio valjuhääldajaid, õmblusmasi-
naid, jalgrattaid, kumme, seina-, laua-, käe ja tasku
kelli ning kõiki üksikosi.

Kuld kihla-, laulatuse- ja ehte sõrmuseid.

Kella- ja kullasepa, mehaanika ja gramofoni parandustöid
tehakse oma tööstuses vilunud meistrite poolt.

Hind 35 senti.